Naše Beseda

Pod tímto ohlavením otiskneme všecky dopisy slušného obsahu. Musí však býti prosty všeho obchodního oznamování, jakož i osobních narážek a vždy plným jménem podepsány. Aby se předešlo možným mýlkám, musí dopisy býti zřetelně a hlavně pouze na jedné stránce každého listu psány. Jinak zodpovědnost za správné otištění na sebe nebéřeme; závod vůbec za dopisy není zodpovědným.

PUEBLO, COLO., 1. ledna 1917. — V myšlénkách tak zavzdy [illegible] zalétám v rodnou ves [illegible] mov milý [illegible]

Konečně vesnice kočina [illegible]
Kočina chatrná ze dřeva,
zimou čímsi [illegible]
zimou jedenů [illegible]

V naší zimní lesené [illegible]
[illegible] pěsta [illegible]
která plamenem [illegible]
[illegible] naplnila

[illegible]

Napsal Zvonilův.

Otec píše svým dětem psaní do Ameriky:

Horjul, Krajina, 8. září 1916.

Drazí moji děti!

Nemohu a nesmím Vám psáti v jakých těžkostech se zde nacházíme a pak nenávistném [illegible] Vám to zdálo, avšak vše jest pravda. Jsem stále nemocen a nic to vše nelepší; [illegible] jediná [illegible] Vzdor tomu každého dne očekávám, že přijde mi povolání k vojsku, třeba že jsem padesát let star. Kdo bude nyní napomocným v školách Ivanovi? Kdo bude řídit obchod, kdo bude ošetřovat Vaši starou matku, kdo bude bdíti nad Vaší sestrou a bratřetem, kdo? Vše se propadlo. A zítři je nezlevno! Jedno kilo brambor stojí 1 K. Tři dny nemělo nemělo k jídlu nebo nemohl [illegible] koupil. [illegible] opět odešel na Štýrsko a rovněž [illegible] píše, že jest hladov. [illegible] matí poslala chleba. Psal, že se [illegible] si nebudeme [illegible] nebo je velmi sláb a nemůže více udržeti na sobě tíhu vojenské výzbroje. On nebyl nikdy zdráv a každý [illegible] litoval, když odcházel. On to dobře ví, že už se neuvidíme [illegible] a [illegible] jak já odejdu, tak jak to bude vše, já nevím. Ostatní moje družina bude rozdělena po celém světě. Marica právě dokončila školu, [illegible] by mohla [illegible] dostala by 10 K. na měsíc. [illegible] by zůstal doma u Vaší nemocné matí? Pomáhati nemohu a ještě jak mne nebude, tu teprv [illegible] nebude. Vojenské [illegible] vše to poslední [illegible] a jaký je ten obchod nyní? Za [illegible] již platím 720 K., [illegible] platil jsem 56 K. [illegible] zdražení. Možná, že jest to poslední můj dopis, v němž prosím, upomínám Vás, drazí děti, v této těžkosti a starosti [illegible] proto neodkládejte s podporou které jsme tak potřebni. Vezměte si k srdci slova, jež jste odcházejíce z domu pravili. Vzpomeňte [illegible] a Bůh Vám odplatí. [illegible] slze mi zalévají [illegible] to psaní, jež možná jest poslední. Vzpomeňte si, moji drazí, na ty časy doma, jak jsme Vás vždy [illegible] Zdravím Vás a Vaše drahé. Poslední s Bohem [illegible] drahé děti. Váš otec.

Vynato z [illegible] časopisu. V úctě,

M. J. Podhorák.

PUEBLO, COLO., 10. ledna '17. Některá ještě dopis ze Soluňského [illegible]

Starý rok odcházejí [illegible]

[illegible]

Starý rok.

[illegible]

a [illegible] tuto [illegible] v tomž právě [illegible] milimy [illegible]

[illegible]

Nový rok.

[illegible]

Člověk.

[illegible]

Nasad [illegible] časopisu [illegible]

Tedy "Exchange Telegraph" z Amsterodamu oznamuje korunovaci uherského krále Karla, jenž zároveň nese titul "King of Bohemia". Před zahájením [illegible] jako že [illegible] Vzdor tomu [illegible] na nádraží v Budapešti, [illegible] korunovace měla započíti. Okna na budovách [illegible] prodána byla po [illegible] až 21,000 korunách [illegible] Rakousko-uherský [illegible] Zatím [illegible]

[illegible] Hrvati mají tím, že se blíží lepší časy a že válka [illegible] brániti [illegible] Myslíli jsme, že [illegible]

již oddalo [illegible] že již každý vzdal se všech rozpětí [illegible] tato však nám praví, že není tomu tak a že lze ještě doufati, že přijdou zase lepší časy, kdy k uplatnění přijde zdravý rozum. Sjednoceni bojem za práva naše, jisti jsme si toho, že bude mohutný žít národ, jenž zrodil Mikuláše Zrinského. Vyňato z [illegible] časopisu "Glas Naroda". V úctě,

M. J. Podhorák.

* * *

S potěšením v tomto čísle zařaďujeme do "Naší Besedy" několik dopisů, v nichž, jak příznivci naši sledují, zasilatelé sdělují, že vedle předplatného na oblíbený jim časopis "Pokrok", přikládají i příspěvky do sbírky ve prospěch osvobození české naší vlasti, která z [illegible] v hrozné této době války tak [illegible] trpí. Šlechetná [illegible] vzpomenula v [illegible] vlasti v nejvyšší čas. Ano, právě nyní jest pomoci zdejších krajanů nejvíce třeba, pak i totiž [illegible] osvobozovací akce, jež za [illegible] nemá strádání, obětavosti a příkladné píle [illegible] nezištných a vysoce důležitých pracovníků tak slibně pokračuje, s dobrým výsledkem setkati. Tito mnohdy plně pochopili, že peněžité obnosy, jimiž jednoduše z této země můžeme [illegible] drahé naší vlasti nápomocni [illegible] oběti, které [illegible] bratří v té těžké zkoušce [illegible] naší otčině, ano ti nesčetní na oltáři nade vše milé jim vlasti kladou své životy a svojí [illegible] odhodlali se ku její osvobození napomáhat. Nadějeme se, že český venkov náš se nyní houfně vzchopí a bude následovat příkladu těch, v nichž již se probudil, kteří se naléhali stranou a jako praví Češi pomocnou ruku podávají, každý podle své možnosti, podávají a slibují, že opět a opět s příspěvky se přihlásí.

ALLEN, MONT. Ctěná redakce! Přiložené naleznete poštovní poukázku, znějící na $2.00 a sice $1.00 pošlete mi jako předplatné na "Pokrok" a jeden dollar ve prospěch postižených krajanů ve staré vlasti. Se srdečným pozdravem

Wm. Plzbar.

GLENDIVE, MONT. Ctěná redakce! Nejdříve přeji vám všem šťastný nový rok! K dopisu zde přikládám poukázku na $7.00, z nichž $2.00 posílám jako předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok" a "Česko Americký Venkov" a $5.00 pro České Národní Sdružení. V úctě

Fred Dvořák.

ARCADIA, NEB. Ctěná redakce "Pokroku"! Zasílám vám [illegible] jako předplatné na "Pokrok" a $1.00 na Česko Národní Sdružení. Se srdečným pozdravem

Frank H. Pokorný.

SAKITA, OKLA. Ct. Vydavatelstvo "Denního a Nedělního Pokroku"! Právě došlo mi před [illegible] na [illegible] vydání "Pokroku" [illegible] rozhodl, že [illegible] předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok". Dále přikládám $1.00 [illegible] Národnímu Sdružení. V úctě

James Zelený.

MARION, KANS., 4. ledna '17. Ct. redakce! Jsem vám [illegible] že jsem si předplatil na [illegible] "Nedělní Pokrok" a [illegible] zvláště zbytečným [illegible] dále zasílali týdeník [illegible] Jinak jest zde vše [illegible] [illegible] dále [illegible]

[illegible] Denním a Nedělním [illegible] v němž [illegible] co [illegible] denníku, který [illegible] zpráv ze svého [illegible] Dále musím [illegible] oddělení [illegible] Ten byl [illegible] Tampa, kde se [illegible] vzdal se svojí manželce [illegible] a dítkama do [illegible] Když však přišel [illegible] přinesl [illegible] a [illegible] ta měla [illegible] manželka byla na místě [illegible] jak jsou [illegible] ruka na dvou místech zlomena a děti jsou potlučeny tak, že [illegible] zraněním podlehnou. Podivuhodná příhoda však se při tom udála se čtyřměsíčním dítětem.

Když totiž vlak zastavil, tu zřízenci zasledli plné a při dalším hledání nalezli dítě ležeti na mřížovém nosiči na předu parostroje. Měl se za to, že dítě to vyvázlo bez úhony, shledáno ale, že dítě při každém vydechnutí nosem krvácí; je tudíž celá rodina zničena: manželka byla zabita na místě, manžel a otec byl na nový rok pochován a u dětí se očekává, že mohou každou chvíli dokonat. Zajisté to smutná vánoční novina! Ten samý vlak, jak mně přítel Fr. Brož, rovněž odběratel "Denního a Nedělního Pokroku" sdělil, přejel asi 4 stanice na východ, člověka, jenž se namáhal zachrániti automobil. V Pokroku sleduji pilně a bedlivě čtu dopisy a tu povšiml jsem si, že P. R. napadl pí. Obdržálkovou, kteréžto paní radím, aby se nad tím neomrzila, neboť kdo ví, jak to s tím pánem a la 1. [illegible] po válce dopadne, anebo co mají za lubem, kdyby Němci, dle jejich přání, vyhráli. Přikládám $1.00 na České Národní Sdružení. Nyní zašlu vám častěji nějaké zprávy ze zdejšího okolí. V úctě —

Jos. Hájek.

SPENCER, NEB., 7. ledna 1917. Ctěná redakce "Pokroku!" Četl jsem s velikým zájmem dopis pana F. M. Dejala, uveřejněný v Pokroku dne 3. t. m., neb jsem cítil, že jest psán co výron duše ryzí a poctivé v rozhoření spravedlivém. Tiskem mu za to v duchu pravicí, [illegible] jej neznám. Už dosti bylo mezi námi toho planého náboženského hádání o věcech, jimž nerozumíme a na něž náš rozum nedostačuje. Dnešní doba není na takové věci příhodná. Dnes se jedná o to, má li v budoucnosti národ český býti svobodný, neb býti připraven o svoji svobodu i o svoje bytí; má li v budoucnosti ploditi nové velikány ducha a síly, nové síly, vznášející se v čistém blanku svobody, po niž naši Nerudové, Havlíčkové a Masarykové celou vroucností svých čistých a vznešených duší tak toužili a touží, prochž tisíce českých hrdinů na různých bojištích světa dnes dobrovolně krvácí, mají li opět naši sokolové státi v popředí tělocvičného světa a vychovávat národ silný a hravý, bdělý a svobodný; mají li naši básníci opěvovat tu svobodu svého národa co v oblacích se vznášející a jásající skřivánci, či bude li národ náš plodit nové Bezruče, kteří budou psáti ty svoje básně dle vzoru:

Sedmdesát tisíc hrobů
kopají nám před Těšínem,
[illegible] nebe vzlykne,
[illegible] se nedovolá;
[illegible] bůh [illegible] ve tvář vstříkne
[illegible] díváme se v dávno,
tak nám k špalku kladou hlavu
[illegible] na porážku volá.

Proto nechme všeho hašteření a pomoz každý dle možnosti! Neptej se "Kam jdou ty peníze"?" To je otázka, kterou vyvolali ti, kteří pracují v žoldu Rakouska a tím chtí nasíti do tvého srdce símě nedůvěry. To jest výmluvou těm, kteří nechtí nic dát neb jim mamon nade vše. Jakého lotrovství jsou schopni ti rakušáčtí škorioté, ukazuje následující: Jeden zdejší krajan napsal nedávno dopis do chicagské Svornosti, v němž se vydovídal proti N. S. a v krátce na to obdržel nepodepsaný dopis z Chicagu, který mi dal přečíst. Neznámý pisatel mu, když byl hodně pohaněl Vráze a Geringera za to, že prý nic nedali pro Č. N. S. ač prý mají manželku do statisíců, prý stát se do Vojty Beneše. Beneš prý jest poslán rakouskou vládou do Ameriky peníze, které sebere, si prý [illegible] atd. Ve zprávě Č. N. S. dějí prý se takové věci, že sám p. Tvrzický, který dostává prý ten $[illegible] týdně, co tajemník, již toho má dost a hrozí prý, že vše prozradí a až začne mluvit, že prý povi věci, že bude mít [illegible] radost atd. Tak vida. Kam nemůže Vesnír, tam se dostane ten jed v anonymních dopisech. Kdo ví, kolik takových dopisů navštěvují naše krajany po celé šíré Americe?! Žijeme tu opravdu ve veliké době, která ponaší na světlo veliké lidi. Měl národ český v minulosti také ohavné zrádce, ale ten, který byl původem onoho dopisu, jest lotr ze všech nejohavnější. — S pozdravem váš

Frank Jerman.

COLOME, S. D., 7. ledna 1917. Ctěná redakce! — Vhodné příležitosti se naskytují pro každou věc nebo skutek. Bohužel, ty příležitosti však nečekají věčně, ba spíše ty nejlepší příležitosti se vyskytnou s východem slunce a se západem slunce již navždy pomíjí a proto to naše pořekadlo praví, že kovář kove, dokud je železo horké. Právě nyní se Slovanu naskytla ta první příležitost, zbaviti se jha německého pro celé věky. A jako oheň obměkčuje tvrdé železo, tak krutá a násilná válka německého militarismu obměkčila srdce a rozum anglických lordů a poprvé v historii pronesli tato spasitelná slova — The Entente Allies insist that no peace is possible so long as they (Germans) have not secured reparation for violated rights, and liberties, and the free exercise of small states. Výše uvedený výrok je úřední odpověď Spojenců na německou mírovou otázku. Jak radostně zní ta slova "Free exercise of small states" neb v tom je zahrnuta naše matka Čechie, a jestliže Angličan nám přeje na západě, Rus zaplaví ohromnou armádou Němce na východě a výhra je jistá; tím zároveň vyplní Spojenci slib svým podaným armádám v Evropě. O všem, až Slovan v Evropě nabude zpět dávno ztracené svobody, bude mít z toho velmi bolestnou zkušenost. Avšak, "jak si kdo ustele, tak si lehne" je naše pořekadlo. A protože Slovan nebyl v Evropě nikdy v menšině, neměl se nechat slabšími Němci podmaniti. Byla to nesjednocenost slovanská v Evropě, která je uvrhla v poddanství a otroctví a ta samá řevnivost česká zotročí nás i zde, pakli se nepolepšíme. Ku příkladu, od doby, kdy temperenční otázka se začala vzmáhat, četl jsem mnoho dopisů od našich krajanů, jak prý by to zkracovalo naši svobodu zde. — Naše česká vlast dělala národní divy, než přišly opojné nápoje. A jak přišel Němec s pivem a kořalkou, podmanil si je. I věda lékařská uznává lihoviny za škodlivé; nač se tedy o tu otázku tak zajímat, když máme nutnější otázky zde k rozluštění. Zde jsou z nich některé: Před mnoha lety byla vyvolána stávka v uhelných dolech v Pennsylvanii a poněvadž stávkující byli Slované, veřejný tisk americký, aby je jmenoval podle křestních jmen, jako to jiné národnosti dělají, jmenoval ty slovanské dělníky podle čísel. A naší chybou bylo, že jsme na to nic neřekli. Za úřadování presidenta Tafta byla odvolána slovanská smlouva s Ruskem k vůli tomu, že Rus nedovolil v Rusku pikle amerických Židů a my jsme byli zticha. Když Němec potápí a zabíjí naše občany, Němci křičí na presidenta "pozor!" Když vypukla nynější válka, veřejný tisk si dovolil říci, že vzdělané Německo čelí barbarským hordám Ruska. A přece Petrohrad má krásnější umělecké veřejné budovy, nežli má Berlín, Rusko má nejdelší a nejumělečtější železnici na světě a sám pan Bryan když jel kolem světa, řekl, že nejlepšího demokratického poctění mu poskytla ruská Duma. Po vypuknutí války Němec se hnal na Paříž, že si ji rázem podmaní, a veřejný tisk tenkrát psal, že Eng. rozhodne, bude li Němec v náporu zastaven čili ne. Rus ovšem to rozhodl a Němec byl zastaven třebas to Rusa stálo mnoho, ale Rusa jako barbar, nýbrž jako nejlepší přítel stál vedle Francie a zachránil Paříž. Nyní když Němec podal žádost o mír, ten veřejný tisk psal, že vše záleží na Anglii, jak ona to rozhodne. Slovan měl zastavit smrtící řadu německou a Angličanovi dáti právo mírové.

A my jsme zase zticha! Když jsem byl mladíkem, pamatuji, jak vítaní byli čeští přistěhovalci do federálního Wisconsinu. Angličané na přistěhovalce se těšili, že jim budou se mírnou cenou kácet lesy a vzdělávat pole, což se i stalo. Nyní zde na západě mohu ukázat na okresy, kde pouze česká pracovitá ruka dovedla vzdorovat nepříhodným živlům přírodním před námi národnosti. A přece ten veřejný tisk si dovolí psáti "We made this Country great!" Zde je velmi zapotřebí připamatovati, že Češi jsou také "We". Ty zde uvedené jsou některé z chyb, kterých se veřejnost na nás dopouští a na nás to záleží, abychom se sami hlásili o jejich napravení, to je ta pravá svoboda čili rovné právo pro všechny. Že Němec žádal za mír, dokazuje jeho ochablost a že Spojenci odmítli mír, dokazuje jejich pevnou důvěru ve vítězství. A následek toho pak svobodnou českou zem [illegible] v plánu, že nalezne do 16 dílny hlady nezemrou. Abychom je nechali hlady zemřít bez nasazení našich všech sil, byl by to náš největší hřích. Před rokem jsem navrhoval, by br. Dětina, když tak po těch Spojených Státech jezdí a řeční ve prospěch Z. Č. B. J., u českého národa vybídl, aby po přednášce zahájil též dobrovolnou sbírku pro trpící Čechii, ale můj návrh nebyl povšimnut. Však zavolám ponovu a vše čeho je zapotřebí, jen požádat ta dobrá česká srdce, jež dají toho jsem jist! Jen se dostat do schůze, obzvláště zde na tom venkově je to obtížné. Minulý měsíc zde br. Dětina byl a měl do jednou přednášku stranou pečlivého [illegible] českých matek a dovolával se lidskosti nad tou krutostí německou a na konec ukazoval na obrázkách ty krásné památky české. Byla to vzpomínka rozehřívající každé citlivé české srdce a pouze bylo zapotřebí, aby br. Dětina na konec ohlásil dobrovolnou sbírku pro ty hladovějící matky, o kterých nám vyprávěl a doufám, že jsme mohli sebrati $50 i více. Takhle jsme tu drahou příležitost nechali ujít se založenýma rukama nečinně. — Ta schůze mi připadla na mysl tento případ: Za paměti otce mého panovalo v Čechách velké sucho, což bylo za následek nedostatek píce a drahý chléb. Blízký otcův soused byl nájemník, vdovec a otec četné nedospělé rodiny, který nedostatkem byl dohnán s dítkami k hladu. A když tak dítky plakávaly hladem a nemohly usnouti, vzal otec housle, na které byl dobrým mistrem a dětem tak dlouho a líbezně hrál, až děti usnuly. Jestli [illegible] byly ty dítky při té líbezné hudbě na ty housle nehladovy [illegible] o tom posuď, drahý čtenáři. [illegible] A tak ten pěkný proslov br. Dětiny i s těmi pěknými obrazy [illegible] jen příjemně působil jako ten [illegible] těch houslí, ale jestli pomůže hladu Čechie, fěž sám posuzuj. O všem br. Dětina je podřízeným Z. Č. B. J. a ten spolek je podpůrný a to nejhlavnější, je udržeti českou národnost zde v Americe. Můj úsudek je, jestli padne naše vlast Čechie, pak marně naše snahy zde, budeme pak pouze jako židé [illegible] tuláci světem! V každé křesťanské osadě, kde jsem bydlel, [illegible] neb kazatel ohlásí z předu [illegible] den bohoslužby, a k tomu [illegible] a pouze [illegible] kazatel [illegible] pak [illegible] dobrovolnou [illegible] pro [illegible] do cizích zemí [illegible] národy a dospělých dou [illegible] [illegible] dělají ty sbírky pro naši Čechii [illegible] Z. Č. B. J. [illegible] a [illegible] br. Dětina v [illegible] dali [illegible] ukazujeme [illegible] prstem. Ať nám [illegible] jako sv. Štěpán, [illegible] "Ten kdo [illegible]" [illegible]

Frant. Mat[illegible]

WAGNER, S. D., [illegible] ledna 1917. Ctěná redakce! Nebudu jsem [illegible] a [illegible] z [illegible] "Pokrok" [illegible] [illegible] [illegible] "předplatné" [illegible] Promiňte mi, že jsem se se [illegible] Přiložené [illegible] $1.00 [illegible] naše krajany [illegible] šťastný nový rok [illegible] se vás.

Frank Ondra.

SARGENT, NEB. Ct. vedení "Pokroku"! Přiložené posílám vám $2 jako předplatné na [illegible] "Pokrok" a $1.00 ve prospěch [illegible] v [illegible] Čechách. Zároveň přeji vám celé [illegible] šťastný nový rok a Pokroku hojně nových předplatitelů. Znamenám se s pozdravem —

Karel Brim.